

REFERAT MAA - Udvalg for Børn og Skole d. 07-05-2019

Mødedato Tirsdag d. 07. maj 2019 kl. 18:00

Mødested Kommunalbestyrelsessalen

Indholdsfortegnelse

Forside.....	3
Godkendelse af dagsorden.....	4
Meddelelser.....	5
Orienteringer.....	6
Status på dagtilbudsområdet, april 2019.....	7
Status på Kivitsisa Februar 2019.....	11
Opstart på samarbejde med LøkkeFonden.....	15
Igangsættelse af ledelsesmæssige og pædagogiske tiltag på elevhjemmet Tasiilaq.....	20
Beslutninger.....	24
Forslag om etablering af en lille lift i Tasiilaq.....	25
Sager til Udvalget for Økonomi og Erhverv og Kommunalbestyrelsen.....	28
Orientering om visitering af børn til daginstitutioner i Tasiilaq og bygder.....	29
Orientering om pladsgaranti på dagtilbudsområdet.....	32
Skolernes kvalitetsrapport for skoleåret 17/18.....	40
Oprettelse af en institution uden fisk for fiskeallergikere.....	43
Forslag om, ”at studerende med børn ikke skal stilles ringere i forhold til at få deres børn i daginstit	46
Evt.....	50
Lukkede punkter.....	51
Lukket.....	52
Godkendelse af referat.....	53

Punkt 0: Forside

Henrik Rachlev (IA)
Knud Mathiassen (IA)
Uju Petersen (IA)
Thiiiooq Knudsen (S)
Michael Rosing (SA)

Beslutning

Inge Olsvig Brandt (IA) er indkaldt som suppleant for Uju Petersen (IA)

Henrik Rachlev (IA) og Thiiiooq Knudsen (S) deltager over telefon fra Paamiut

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

Beslutning

Dagsorden godkendt

Punkt 2: Meddelelser

- 2A. Meddelelser fra formanden
- 2B. Meddelelser fra forvaltningen

Beslutning

2A.

Budskab fra børnene i Paamiut under optog i uge 18 “Tak mor og far”. Der blev holdt tale ved deres sidste stop ved kommunekontoret.

Parolen ved sidste optog var “Anaanamik Ataatamik” men nu er det vendt til en tak til forældrene.

2B.

Ingen

Punkt 3: Orienteringer

Punkt 03A: Status på dagtilbudsområdet, april 2019

Beslutning

Orientering taget til efterretning

Bilag

Bilag 1 Udkast til aftale mellem Kommuneqarfik Sermersooq og Pædagoguddannelsen UCN.docx

Status på dagtilbudsområdet, april 2019

Til orientering

J.nr.: 28.00.00-G01-40-19

Forvaltningen for Børn og Skole – Direktør Helene Broberg Berthelsen / HEBE

Sagsresumé

Kommuneqarfik Sermersooq har haft udfordringer med at besætte ledige stillinger inden for dagtilbudsområdet. Tidligere har det været gældende for både pædagog-, social- og barnemedhjælperstillinger, men i dag oplever forvaltningen, at det er blevet nemmere at ansætte pædagoger i Nuuks daginstitutioner, ligesom det er blevet en smule nemmere, at finde ledige vikarer.

Den følgende sagsfremstilling er en status på, hvilke tiltag der er gjort, og hvor langt de forskellige tiltag er samt en generel orientering.

Indstilling

Forvaltning for Børn og Skole indstiller over for Udvalg for Børn og Skole

- At udvalget tager orienteringen til efterretning

Sagsfremstilling

FN's Verdensmål

Kommuneqarfik Sermersooq har med udgangspunkt i FN's verdensmål, udformet en strategi og herunder udvalgt en række primære mål og visioner på tværs af kommunen.

Forvaltningen for Børn og Skole understøtter i gennem det arbejde, som bliver beskrevet i denne sagsfremstilling, kommunens vision om, at *børn og unge er vores fremtid*. I arbejdet med børn og unge er det derfor vigtigt, for kommunen, at give alle børn en både god og stimulerende barndom. Børn og unge skal trives i deres opvækst, bl.a. i gennem dagtilbud af høj kvalitet, der sikrer udvikling og omsorg for barnet, således at børnene får et godt børneliv, så de kan blive klar til livet på en ordentlig måde.

Status på dagtilbudsområdet

På nuværende tidspunkt er antallet af ledige pædagogstillinger i Nuuk faldet, selvom der fortsat er mangel på uddannet personale, er det en positiv udvikling.

Der er pt 13 ubesatte pædagogstillinger ud af i alt 94 pædagogstillinger i Nuuks daginstitutioner, hvor der gennem de sidste mange år har været i mellem 20-30 vakante pædagogstillinger. Så udviklingen over det sidste år er positiv, men vi er ikke i mål endnu. Derfor arbejder Forvaltningen for Børn og Skole med en række tiltag, for at nedbringe antallet af ledige pædagogstillinger, og samtidig sikre både kommunes børn og personale gode vilkår i dagligdagen, samt sikre et højt fagligt niveau hos personalet.

I Nuuk er det fortsat en udfordring at besætte alle social- og barnemedhjælper-stillinger, og der er lige nu 25 ubesatte stillinger. Derimod er det pt blevet en lille smule nemmere at finde vikarer end for 6 måneder siden, hvor den generelle lave ledighed i Nuuk gjorde det svært at rekruttere vikarer.

I resten af Kommuneqarfik Sermersooq er det fortsat en udfordring at finde uddannede pædagoger. Der er pt 15 ubesatte pædagogstillinger ud af 21 stillinger. Her er der omvendt ikke så stor mangel på social- og barnemedhjælpere, hvor i alt 10 ud af 13 stillinger pt er besat.

Personalet kan af og til føle sig presset, da de i perioder er for få på stuerne. Dette kan give udfordringer i forhold til at udføre de planlagte pædagogiske aktiviteter.

Løsningsforslag – faglig vurdering

Forvaltningen for Børn og Skoler har tidligere indstillet til, at skabe et samarbejde med pædagoguddannelser i Danmark omkring praktikforløb i Kommuneqarfik Sermersooq. Som det ses af bilag 1 er der udarbejdet en samarbejdsaftale med UCN – Professionshøjskolen Nordjylland med et mål om, at vi i kommunen løbende kan have 10 studerende i praktik på 0-6 års området i kommunes daginstitutioner. Udgiften forventes at afholdes i eget budget.

Kommunen betaler den studerendes flybillet tur/retur fra København under bestemte vilkår, bl.a. at den studerende gennemfører praktikperioden. Der tilbydes praktikpladser i Paamiut, Nuuk og Tasiilaq inden for tre områder; 1) Dagtilbud 2) Skole- og fritidsområdet, samt 3) Social- og specialområdet.

Den første studerende forventes at starte i Tasiilaq i maj-juni måned 2019.

Udover samarbejdet med UCN - Professionshøjskolen Nordjylland, bliver der i sommeren 2019 færdiguddannet 18 nye pædagoger fra den decentrale pædagoguddannelse. Forvaltningen forventer at en stor del af de vakante stillinger i Nuuk besættes, og at de studerende, der kommer fra Paamiut og Tasiilaq, vender tilbage dertil.

For at oplyse pædagogstuderende, og potentielle ansøgere til stillinger på 0-6 års området, om muligheden for at komme til Kommuneqarfik Sermersooq i praktik, er det blevet besluttet, at udarbejde en rekrutteringsvideo, der skal skabe opmærksomhed om muligheden for at komme til Nuuk, Paamiut og Tasiilaq. Der er lavet en aftale med en lokal leverandør, der står for at lave videoen, i samarbejde med kommunikationsafdelingen.

For at afhjælpe manglen på personale i Nuuk, er der igangsat et tiltag, hvor unge i alderen 16-17 år ansættes som timelønnede (i vikariater), og som medhjælpere i køkkenet. Derudover har Forvaltningen for Børn og Skoler, igennem længere tid haft et samarbejde med Majoriaq, for at få flere revalidender i daginstitutionerne. Forvaltningen har afholdt møde med ledelsen i arbejdsmarkedsafdelingen, og det er så småt begyndt at udmønte sig i flere revalidender i Nuuks daginstitutioner. Begge initiativer har medført, at et mindre antal personer er blevet ansat.

Fremadrettet fastholdes følgende:

- For at styrke fagligheden i daginstitutionerne, og for at fastholde personalet, har alle ufaglærte medarbejdere i daginstitutionerne i 2018 fået et opkvalificerende kursus. Der er i 2019 afsat midler til at dette tiltag fastholdes.

- Alt personalet, i 0-6 års området, får et kursus i pædagogisk idræt. Personalet på kysten har allerede været igennem et kursusforløb, og i løbet af 2019/2020 vil alle medarbejdere i Nuuk ligeledes gennemføre kurset. Samlet er der afsat omkring 1,5 mio. kr. om året på opkvalificering af personalet indenfor området, i perioden fra 2018 og de kommende år frem.
- En stor del af pædagogstillingerne bliver slået op med bolig.

Økonomisk og ressourcemæssig vurdering

Ingen

Lovgrundlag og rammesættende dokumenter

Inatsisartutlov nr. 16 af 3. december 2012 om pædagogisk udviklende tilbud til børn i førskolealderen

Koalitionsaftalen

- Målsætning: Fokus på ansættelse af uddannede pædagoger, flere kursustilbud samt oprettelse af et vikarkorps til vore daginstitutioner.

Det videre forløb

- Forvaltningen for Børn og Skole arbejder med, at de præsenterede forslag udføres i nærmeste fremtid, og at samarbejdsaftalen med UCN - Professionshøjskolen Nordjylland bliver underskrevet og igangsat.

Bemærkninger fra Økonomisk Sekretariat

Der er ikke indhentet bemærkninger fra Økonomisk Sekretariat

Borgerinddragelse/Kommunikation

Ingen

Bemærkninger fra andre forvaltninger

Ingen

Bilag

1. Udkast til aftale mellem Kommuneqarfik Sermersooq og Pædagoguddannelsen UCN

Punkt 03B: Status på Kivitsisa Februar 2019

Beslutning

Orientering taget til efterretning

Bilag

Bilag 1 Udrulnings- og kompetenceudviklingsplan version 2.pdf

Status på Kivitsisa

Februar 2019

Til orientering

J.nr.: 51.00-G01-54-19

Forvaltningen for Børn og Skole – Direktør Helene Broberg Berthelsen / HEBE

Sagsresumé

Det fælleskommunale projekt "Et løft af den grønlandske folkeskole" har fået en grønlandsk titel og hedder nu "Kivitsisa". Målet med projektet er via nye pædagogiske tilgange og nye samarbejdsformer at løfte niveauet i folkeskolen med iPad som hjælpemiddel.

I Kommuneqarfik Sermersooq er der pt. ansat 3 læringskonsulenter til at hjælpe lærerne med at forberede, følge og evaluere undervisningen samt sikre implementering af projektet. Disse konsulenter indgår i et samarbejde med Kompas omkring sparring, lærermidler, løbende kurser og opdateringer.

I marts udleveres efter planen, iPads til lærerne på AHL og USK. 14 dage efter får eleverne udleveret deres iPads. Samme dag som eleverne får udleveret iPads vil der blive afholdt forældreworkshops om brugen af iPads i undervisningen.

Efteråret 2019 får de resterende tre skoler i Nuuk udleveret iPads, og i efteråret 2020 får Paamiut og vestkystbygderne, derefter udrulles til Østkysten, Tasiilaq, Ittoqqortoormiit og bygder.

Projekt Kivitsisa har lanceret en hjemmeside, hvor man kan få oplysninger om projekt samt status på projektet. Hjemmesiden hedder kivitsisa.gl den er dog fortsat under opbygning.

Indstilling

Forvaltning for Børn og Skole indstiller over for Udvalg for Børn og Skole og Økonomiudvalget:

- At orienteringen tages til efterretning

Sagsfremstilling

Det fælles kommunale projekt "Et løft af den grønlandske folkeskole" hedder nu "Kivitsisa". Målet med projektet er via ny pædagogisk tilgang og nye samarbejdsformer at løfte niveauet i folkeskolen med iPad som middel.

Implementeringen af projektet sker i flere etaper i Kommuneqarfik Sermersooq indtil alle skoler er med. I marts udrulles projektet på AHL og USK. På Nuussuaq, Kangillinnguit og ASK udrulles projektet i efteråret 2019, hvor det i Paamiut og vestkystbygderne udrulles i efteråret 2020. Efterfølgende udrulles projektet østkysten.

Når iPadsene udleveres på en skole, vil der samtidig blive afholdt kurser for alle lærere. Disse

opstartskurser vil blive afholdt af konsulenter fra Kompas i samarbejde med læringskonsulenterne og nøglepersonerne på de enkelte skoler.

Målet med opstartskurserne er, at hver enkelt skole får målrettet støtte og kompetenceudvikling af lærerne og lederne, samtidig med at de får udleveret iPads.

I Kommuneqarfik Sermersooq er der ansat 3 læringskonsulenter til at bistå kompetenceudviklingen samt den målrettede støtte til implementering af projektet. Læringskonsulenterne blev ansat 1/11 - 18, 1/12-18 og 1/1-19 og har arbejdet med at gøre implementeringen af Kivitsisa lettere. Læringskonsulenternes opgave er at forberede undervisningsforløb, gå med i undervisningen og evaluere undervisningen og undervisningsforløbene i samarbejde med de enkelte lærere.

Læringskonsulenterne har siden deres ansættelse holdt oplæg på skolerne i Nuuk om projektet Kivitsisa.

De har sammen med ledelsesgruppen på skolerne, AHL og USK, fået afklaret rollefordelingen, og arbejdet med forventningsafstemning i forhold til projektet.

Læringskonsulenterne følger op på kompetenceudviklingen efter Kompas.

Derudover har de fået udarbejdet

- Undervisningsforløb
- Lavet niveaudelt idékatalog med forskellige apps tilpasset klassetrin.
- Lavet gode råd til lærere, ledere og forældre om brugen af iPads.
- En mødestruktur til trinmøder, teammøder, pædagogisk rådsmøder og ledermøder.
- Introkurser for mellemtrinnet på AHL. Dette har kunnet lade sig gøre, fordi mellemtrinnet som de eneste allerede har iPads.
- Et udkast til workshop for forældre om brugen af iPads.
- Udkast til mulige målbare mål, der skal udvikles i samarbejde med skolerne.

Økonomisk og ressourcemæssig vurdering

Projektet Kivitsisa støttes af fondene HEMPEL Foundation, The Velux Foundation, A.P. Møller Fonden og OAK Foundation.

Lovgrundlag og rammesættende dokumenter

Det videre forløb

I det videre forløb vil der være fokus på at få implementeret projektets didaktiske og pædagogisk tilgang gennem anvendelse af iPads og lærernes nye samarbejdsformer på skolerne. Formålet er at få forankret de nye samarbejdsformer samt den nye pædagogiske tilgang i skolernes hverdag.

Projektets kontinuitet og implementering sikres ved at opbygge kompetenceudviklingen ud fra tre overordnede komponenter.

1. Opbygning af et team af resursepersoner - *ikiortit* (dem der hjælper) som skal sparre og vejlede lærerne i det daglige.
2. Kurser for alle lærere, så der peges en fælles retning og udvikles et fælles sprog.

3. Nye strukturer- og samarbejdsformer i professionelle læringsfællesskaber, så lærerne i højere omfang end i dag videndeler deres pædagogiske praksis, og så der rent organisatorisk afsættes tid til sparring med lkiortit.

Målet er at skabe en lokal og national forankring, som medfører, at man i fremtiden selv kan varetage kompetenceudviklingen.

Bemærkninger fra Økonomisk Sekretariat

Ingen

Borgerinddragelse/Kommunikation

Der er ingen borgerinddragelse været

Bemærkninger fra andre forvaltninger

Ingen

Bilag

1. Projektplan

Punkt 03C: Opstart på samarbejde med LøkkeFonden

Beslutning

Orientering taget til efterretning

Bilag

Bilag 1 LøkkeFonden 1.docx

Bilag 2 - Budget for Kommuneqarfik Sermersooq.docx

Bilag 3 - Udgifter til LøkkeFondens budget.docx

Opstart på samarbejde med LøkkeFonden

Til orientering

J.nr.: 51.00-G01-436-18

Forvaltningen for Børn og Skole – Direktør Helene Broberg Berthelsen / HEBE

Sagsresumé

I samarbejdsaftale mellem Inuit Ataqatigiit og Demokraatit i Kommunalbestyrelsen for 2017-2021, er der fastsat 3 mål:

1. "Der indføres 2 årlige sommerlejre for bogligt svage og udsatte unge i de ældste klassetrin med henblik på styrkelse af selvværd, koncentrationsevne, metodisk arbejde med det boglige stof mv. efter LøkkeFondens metoder"
2. "Sommerlejerne følges op med 1 weekend hvert kvartal med de implicerede og suppleres med lektiecaféer"
3. "Metoderne implementeres i skolernes daglige arbejde til gavn for alle elever og resultaterne monitoreres løbende med måltal og udviklingstal for hver elev"

I efteråret 2018 er der indledt et samarbejde mellem Forvaltningen for Børn og Skole og LøkkeFonden. Formålet er, at der i et samarbejde udvikles et koncept, som bygger på LøkkeFondens principper og erfaringer, men tilpasset det grønlandske samfund samt tager udgangspunkt i de tre ovenstående mål i samarbejdsaftalen.

I samarbejde med LøkkeFonden er der udarbejdet en projektplan for implementeringen af 2 sommerlejre, benævnes også som akademier, i 2020 inklusiv kvalificering af et kompetencekorps samt et efterværn.

Indstilling

Forvaltning for Børn og Skole indstiller over for Udvalg for Børn og Skole og Økonomiudvalget:

- At orienteringen tages til efterretning

Sagsfremstilling

LøkkeFonden

Formålet med LøkkeFondens arbejde er primært at hjælpe drenge på kanten tilbage i fællesskabet. LøkkeFonden arbejder med mange forskellige projekter, men den grundlæggende filosofi for alle projekterne er ens.

De senere år har LøkkeFonden haft mulighed for at eksekvere projekter, der også har inkluderet piger. Disse projekter har vist, at filosofien bag projekt, med succes, også kan overføres til piger.

Projekt Kommuneqarfik Sermersooq

LøkkeFonden har siden 2012 skabt et veldokumenteret didaktisk og pædagogisk fundament i forhold til intensive læringsforløb. Samme fundament vil understøtte projektet i Kommuneqarfik Sermersooq.

I samarbejde med Forvaltningen for Børn og Skole, har LøkkeFonden udarbejdet en projektplan,

der tager udgangspunkt i de 3 mål fra samarbejdsaftalen, deres egne erfaringer fra tidligere projekter samt en tilpasning til det grønlandske samfund.

Forslaget er, at der etableres 2 x 14 dages læringsakademi/sommerlejr med efterfølgende efterværn - Kvartalsvise weekendcamps, lektiecaféer, mindre mentorgrupper og indsats omkring fritidsjob.

De 2 sommerlejr/ intensive læringscamps afvikles i skoletiden, en før og en efter sommerferien, da LøkkeFonden har bedste erfaring med denne metode.

30 drenge og 30 piger fra 7. til 10. klasse tilbydes 2 x 14 dages læringsakademier, som enten skal organiseres som en dagscamp eller en fuld overnatningscamp. Sidstnævnte har LøkkeFonden rigtig gode erfaringer med, hvorfor der arbejdes henimod at finde en løsning, hvor 30 elever kan være i fuld tid. LøkkeFonden anbefaler yderligere, at der afholdes separate sommerlejr for piger og drenge.

Organiseringen

Til projektet i Kommuneqarfik Sermersooq, vil der blive opkvalificeret et kompetenceteam, bestående af ca. 6 lærere og pædagoger, som vil stå for afvikling af læringscampsene samt efterværnet.

Målet er, at kompetenceteamet bliver kvalificeret til at kunne arbejde videre med konceptet året efter, uden eller med meget lidt deltagelse fra LøkkeFonden. Dette forudsætter, at det ikke er udskiftning i kompetenceteamet.

Kompetenceteamet opkvalificeres til at kunne arbejde med de didaktiske og pædagogiske principper, som danner fundamentet i LøkkeFondens projekter.

Plan for opkvalificering og aktiviteter for lærere, pædagoger og akademichef

- Uddannelsesdage for lærere og pædagoger (Faciliteres af LøkkeFonden): 4 hele dage – gerne seminar, hvor mindset omkring opgaven og en intensiv læringsindsats skabes. Ligeledes præsenteres bl.a. læringsmetoder og systematik på Akademiet.
- Introduktion (Faciliteres af LøkkeFonden): Her introduceres eleverne til det samlede voksenteam, til Akademiets læringsmetoder og testes fagligt, så undervisningen kan målrettes den enkeltes behov.
- Planlægningsdag, afsæt i data (Faciliteres af LøkkeFonden): Fintilrettelæggelse af det endelige faglige Akademi-program med afsæt i testresultater.
- Indretningsdag (Faciliteres af LøkkeFonden): Pædagogisk/didaktisk begrundet indretning. Konkret fysisk indretning af LæringsAkademiet.
- Akademiafvikling/Sommercamps/læringscamps: 12 – 14 dage: Fuld tilstedeværelse af personale (både lokalt personale og LøkkeFondens team)
- Efterværn: Kvartalsvise møder. Lektiecaféer, mindre mentorgrupper og indsats omkring fritidsjob.

Løsningsforslag – faglig vurdering

LøkkeFondens didaktiske og pædagogiske fundament er forskningsbaseret. Overordnet er fundamentet baseret på at opdage og tage udgangspunkt i, hvor den unge har sine personlige

ressourcer og muligheder samt integrerer dynamisk personlig og faglig læring.

Et intensivt læringsforløb for unge, der ønsker at forbedre sig, vil med stor sandsynlighed give et positivt resultat umiddelbart efter.

LøkkeFonden har ingen data om, hvorledes eleverne klarer sig i det videre uddannelsesforløb. Der er kun data om de unges resultater på kort sigt, hvilket viser, at de unge fagligt og socialt rykker sig en del. Erfaringen fra LøkkeFonden er, at for at fastholde de unge i den positive udvikling, så skal der oprettes et efterværn. Derfor arbejdes der med et fast kompetenceteam som følger og støtter de unge.

Forvaltningen for Børn og Skole vurderer vigtigheden i, at de unge fastholdes i denne positive udvikling ved hjælp af et kompetenceteam.

Rekrutteringen

Det er vigtigt at bemærke, at der rekrutteres en bestemt type elever til læringscampene. De elever, der bliver rekrutteret, er drenge og piger, som selv ønsker at komme videre, og som er i stand til at være i et fællesskab, derfor kaldes de drenge eller piger på kanten.

Eleverne skal selv skrive en begrundet ansøgning om, hvorfor de gerne vil på 14 dages læringscamp. Har eleverne ikke et eget ønske om at blive fagligt eller socialt bedre, bliver de ikke optaget.

Det betyder, at den gruppe af elever, der bliver optaget på læringscampene, er elever, der er kommet fagligt og socialt bagud, men som selv har et ønske og et håb om, at komme videre.

Det er Forvaltningen for Børn og Skoles vurdering, hvis projektet i Kommuneqarfik Sermersooq skal give samme resultater som i Danmark, at rekrutteringen skal foregå på samme måde.

Økonomisk og ressourcemæssig vurdering

Denne sag fremsendes til politisk behandling budget 2020 i forbindelse med forslag til mulighedskataloget.

LøkkeFondens erfaring er ca. 50.000 pr. elev, hvor 1/3 går til LøkkeFonden fra projektstart 2019-2020.

Forvaltningen for Børn og Skole har udarbejdet budgetforslag til økonomien for afviklingen af projektet. Budget er inklusiv udgifter til LøkkeFonden.

Budget kan ses i bilag 2.

Hvis projektet kører med:

1 dags weekendcamp	43.140,75 kr. pr. elev
2 dages weekendcamp	46.012,04 kr. pr. elev

Projektudgifter til LøkkeFonden 1.000.000 kr.

Budget kan ses i bilag 3.

Lovgrundlag og rammesættende dokumenter

Samarbejdsaftalens målsætning om at:

1. "Der indføres 2 årlige sommerlejre for bogligt svage og udsatte unge i de ældste klassetrin med henblik på styrkelse af selvværd, koncentrationsevne, metodisk arbejde med det boglige stof mv. efter LøkkeFondens metoder"

2. "Sommerlejrene følges op med 1 weekend hvert kvartal med de implicerede og suppleres med lektiecaféer"
3. "Metoderne implementeres i skolernes daglige arbejde til gavn for alle elever og resultaterne monitoreres løbende med måltal og udviklingstal for hver elev"

Det videre forløb

- Der opkvalificeres et kompetenceteam, bestående af lærere og pædagoger. Kompetenceteamet skal stå for planlægningen, afviklingen og evalueringen af 2 x 14 dages sommercamps, kvartalsvise weekendcamps, lektiecaféer, mindre mentorgrupper og indsats omkring fritidsjob.
- Der skal på sigt laves flere korte intensive læringsforløb for den gruppe elever, der har brug for et fagligt løft, i løbet af skoleåret på de enkelte skoler. Disse intensive læringsforløb køres af kompetenceteamet, som står for planlægningen, afviklingen og efterværnet for eleverne, der er med i de korte intensive læringsforløb. Hvilke elever, der skal tilbydes disse ekstra intensive læringsforløbe foranstalles i tæt samarbejde med lærerne og forældrene.

Bemærkninger fra Økonomisk Sekretariat

Borgerinddragelse/Kommunikation

Der har ikke været nogen borgerinddragelse

Bemærkninger fra andre forvaltninger

Ingen

Bilag

1. Filosofien og idéen bag LøkkeFondens Drengeskole.
2. Budget for Kommuneqarfik Sermersooqs afvikling af sommercamps, kvartalvise weekendcamps og efterværn.
3. Budget for udgifter til LøkkeFonden

Punkt 03D: Igangsættelse af ledelsesmæssige og pædagogiske tiltag på elevhjemmet Tasiilaq

Beslutning

Orientering taget til efterretning

Bilag

Bilag 1 Handleplan for opfølgning af det ledelsesmæssige og det pædagogiske.docx

Bilag 2 Status på INUALIFE's anbefalinger.docx

Igangsættelse af ledelsesmæssige og pædagogiske tiltag på elevhjemmet Tasiilaq

Til orientering

J.nr.: 51.00-G01-397-18

Forvaltningen for Børn og Skole – Direktør Helene Broberg Berthelsen / HEBE

Sagsresumé

Skoleafdelingen var i slutningen af oktober i Tasiilaq for at igangsætte pædagogiske- og ledelsesmæssige tiltag samt for at foretage tilsyn af elevhjemmet.

Formålet med tilsynsrejsen var at igangsætte ledelsesmæssige og pædagogiske tiltag i samarbejde med ledelsesgruppen, personalegruppen og elevgruppen.

Skoleafdelingen har igangsat en proces, hvor der er løbende dialog og sparring med ledelsesgruppen fra elevhjemmet.

I februar måned følges processen op med endnu et besøg på elevhjemmet i Tasiilaq.

Elevhjemmet er et døgnbemandet tilbud for bygdeelever fra 8. – 10. klasse.

Indstilling

Forvaltning for Børn og Skole indstiller over for Udvalg for Børn og Skole:

- at orienteringen tages til efterretning

Sagsfremstilling

Med udgangspunkt i rapporten fra INUA.LIFE blev der i maj måned lavet en handleplan for, hvilke anbefalinger fra rapporten, der skulle iværksættes og handles videre på.

Forvaltningen bad efterfølgende, i maj måned, elevhjemmet om at få igangsat nogle forbedringer, som på tjenesterejsen skulle besigtiges.

Tilsyn

Formålet med tilsynet var at følge op på de igangsatte tiltag og forbedringer, som elevhjemmets ledelse havde fået til opgave.

Elevhjemmet havde fået ordnet alle de forbedringer som de var blevet bedt om.

Elevernes senge var blevet omdannet til køjesenge, alle værelserne er blevet malet, så de fremstår mere hjemmeligt.

Eleverne har fået øget deres mulighed for at få vasket tøj til flere gange i løbet af ugen.

Ledelsesgruppen

Formålet med mødet var udarbejdelsen af forskellige procedure blev igangsat. Ledelsesgruppen fik redskaber til at kunne strukturere deres arbejde mere.

Procedurerne skal være færdige senest den 01-02-2019.

Ledelsesgruppen har fået til opgave, at beskrive hvorledes ledelsestiden bliver anvendt, og hvordan medarbejderressourcerne bliver anvendt, da anvendelsen af ressourcerne ikke fungerer optimalt.

Ledelsen fik yderligere til opgave, at sørge for minimum 1 gang i måneden at holde et fysisk møde med Brugseni om maden på elevhjemmet.

Personalegruppen

Sammen med personalegruppen blevet der arbejdet med at få sat struktur på hverdagen på elevhjemmet. Som forebyggende indsats er personalet ved at igangsætte diverse aktiviteter for eleverne. Personalegruppen har fået hjælp til, hvordan de kan strukturere aktiviteterne, og hvilke aktiviteter, der kan igangsættes.

Personalet arbejder henimod, at de har faste dage i løbet af ugen, hvor de har samtaler med eleverne individuelt, så de ikke kun snakke med eleverne, når det ikke går godt. Personalet arbejder med at få skemasat disse samtaler, så de foregår kontinuerligt i løbet af året.

For at forbedre samarbejdet med forældrene arbejdes der med, at personalegruppen kan tage ud til byggerne, inden eleverne starter på elevhjemmet. På turen ud til byggerne kan personalet have den indledende samtale, så forældre og personale har mødt hinanden, inden eleverne starter på elevhjemmet.

Samtidig arbejdes der med at øge kommunikationen for at styrke samarbejdet med forældrene. Dette gøres ved, at personalet får skemalagt, at der hver uge ringes kort til forældrene om ugens forløb, og at der tages en længere samtale med forældrene i slutningen af hver måned. Denne metode anvendes med stor succes på elevhjemmet i Nuuk.

Forvaltningen vil løbende følge op og afvikle kompetenceudviklingen af personalet, for at styrke personalegruppens faglighed. I februar 2019, når Forvaltningen kommer til Tasiilaq, vil personalet få opkvalificeret deres kompetencer.

Elevgruppen

Anbefalingerne i rapporten fra INUA.LIFE var, at eleverne blev inddraget for lidt i dagligdagen. Skoleafdelingen igangsatte en proces, hvor eleverne blev medinddraget i udviklingen af aktiviteter og forbedring af deres dagligdag.

Elevernes ønsker, til aktiviteter og forbedringer, blev givet videre til personalegruppen og ledelsesgruppen, som arbejder videre med processen.

Brugseni/Maden

I rapporten fra INUA.LIFE var det nævnt, at der havde været en del kritik af Brugsenis mad. I maj måned 2018 var der en dialog med Brugseni om forbedring af kritikken. Under opholdet blev der holdt et opfølgingsmøde med medarbejderne fra Brugseni for at høre, hvordan samarbejdet kørte. Brugseni sørger for, at der er eftermiddags- og aftensnack hver dag, ud over de tre hovedmåltider.

I kantinen er der hængt en seddel op, hvor eleverne kan skrive madønsker på. Derudover har eleverne mulighed for at deltage i madlavningen. Skoleledelsen og Brugseni skal fremover have min. 1 møde om måneden, hvor de fysisk mødes, og maden på elevhjemmet drøftes.

Løsningsforslag – faglig vurdering

Elevhjemmet er på vej i en positiv udvikling, men de har stadig brug for hjælp, sparring og opkvalificering af medarbejdernes kompetencer.

Der er udarbejdet en handleplan for, hvilke ledelsesmæssige- og pædagogiske tiltag, der igangsættes med mål og opfølgning. Det anbefales, at der i dette skoleår foretages tilsyn, inklusiv

opkvalificering af personalet, hvert halve år, som opfølgning på, at de ledelsesmæssige- og pædagogiske tiltag kører.

Økonomisk og ressourcemæssig vurdering

Ingen kommentar

Lovgrundlag og rammesættende dokumenter

- Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 4 af 9. februar 1989 om kollegiepladser for folkeskolens elever.
- Inatsisartutlov nr. 21 af 13. november 2017 af Inatsisartutlov om folkeskolen.

Det videre forløb

Skoleafdelingen tager til Tasiilaq i februar måned for at følge op de igangsatte tiltag, og foretage kompetenceudvikling af personalet.

Indtil februar er der løbende dialog mellem skoleafdelingen og elevhjemmet om de ledelsesmæssige tiltag, som er under udvikling og implementering.

Bemærkninger fra Økonomisk Sekretariat

Der er ingen bemærkninger.

Borgerinddragelse/Kommunikation

Der har ikke været borgerinddragelse i forløbet.

Bemærkninger fra andre forvaltninger

Der er ingen bemærkninger.

Bilag

1. Handleplan for opfølgningen på de ledelsesmæssige og pædagogiske tiltag på elevhjemmet i Tasiilaq.
2. Status på INUA.LIFE's anbefalinger.

Punkt 4: Beslutninger

Punkt 04A: Forslag om etablering af en lille lift i Tasiilaq

Beslutning

Indstillingen godkendes med bemærkningen om at man vil fortsætte forslaget som et budgetforslag med budgetlægning til 2020

Forslag om etablering af en lille lift i Tasiilaq

Kommunalbestyrelsesmedlem Knud Mathiassen (IA) forslag til udvalg for Børn og Skole

Til beslutning

J.nr: 01.01.07

Koncernservice - Kommunaldirektør Lars Møller-Sørensen / LMS

Sagsresumé

Kommunalbestyrelsesmedlem Knud Mathiassen (IA) har den 21. marts 2019 indsendt et beslutningsforslag til Udvalg for Børn og Skole med henblik på etablering af en lille lift i Tasiilaq.

Indstilling

Koncernservice indstiller overfor Udvalg for Børn og Skole:

- At forslaget forkastes

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsesmedlem Knud Mathiassen (IA) har den 21. marts 2019 indsendt et beslutningsforslag til Udvalg for Børn og Skole med henblik på etablering af en lille lift i Tasiilaq.

Begrundelse for forslaget:

“- Indbyggertallet i Tasiilaq er øget og antallet af skiløbere øges også løbende og imellem dem, er der mindre børn, som ikke umiddelbart passer til det store skilift, hvorfor vi ikke kan undvære en lille lift, så mindre børn kan stå på ski på mindre skrænter.

- Hvis der bliver etableret en lille lift i Tasiilaq er det i forhold til dette ønskeligt, at man indhenter tilkendegivelser fra medarbejderne på skiliften i forhold til hvor det lille lift kan placeres.”

Formål:

”- Tanken er, at der etableres en lille lift i Tasiilaq tilsvarende den, der er på Nuussuaq.

- Formålet er at etablere en lille lift til mindre børn

- At vi etablerer en stabil og snarlig samarbejde med Skiliften i Tasiilaq.

Jeg indstiller, at undersøgelse i forhold til bedst mulig finansiering bliver undersøgt af forvaltningen hvor følgende kan tages i betragtning:

- Jeg ønsker, at anskaffelse af lille lift og transport af dette med skib til Tasiilaq undersøges af afdelingen.

- At vi sikrer finansieringen efter undersøgelse af priser på lift af denne størrelse.”

Løsningsforslag – faglig vurdering

Politisk Sekretariat indstiller, at Kommunalbestyrelsen beslutter, at forslaget videresendes til relevant udvalg.

Økonomisk og ressourcemæssig vurdering

I forhold til Økonomisk og ressourcemæssig vurdering, at der i forbindelse med behandling af forslag i Kommunalbestyrelsen besluttet, at sagen videresendes til relevant udvalg.

Lovgrundlag og rammesættende dokumenter

Inatsisartutlov nr. 22 af 18. november 2010 om den kommunale styrelse (Styrelseslov)

§ 13 Ethvert medlem af kommunalbestyrelsen kan for kommunalbestyrelsen indbringe ethvert spørgsmål om kommunens anliggender samt fremsætte forslag til beslutninger herom. Udvalgene og borgmesteren skal meddele kommunalbestyrelsen de oplysninger, denne forlanger, og er med de begrænsninger, som er fastsat i lovgivningen, i enhver henseende undergivet kommunalbestyrelsens beslutninger.

Baggrunden for indstillingen fra Koncernservice:

Administrationens vurdering er at forslaget bør komme som budgetforslag i forbindelse med budgetlægningen til efteråret, idet der ikke er afsat midler til forslaget i det eneværende år.

Det videre forløb

Afhængig af beslutningen vil forslaget blive håndteret af Politisk Sekretariat.

Bilag.

Ingen.

Punkt 5: Sager til Udvalget for Økonomi og Erhverv og Kommunalbestyrelsen

Punkt 05A: Orientering om visitering af børn til daginstitutioner i Tasiilaq og bygder

Beslutning

indstillingerne godkendes

Orientering om visitering af børn til daginstitutioner i Tasiilaq og bygder

Til orientering

J.nr.:44.00

Forvaltning for Børn og Skole – direktør Helene B. Berthelsen / HEBE

Sagsresumé

Forvaltningen for Børn og Skole har foreslået at opgaven med visitation af børn til daginstitutioner i Tasiilaq og bygder overtages af Borgerservice i Tasiilaq.

Indstilling

Forvaltningen for Børn og Skole indstiller overfor Udvalget for Børn og Skole:

- At orienteringen tages til efterretning
- At sagen sendes til Udvalget for Økonomi og Erhverv til orientering

Sagsfremstilling

Ansatte i Forvaltningen for Børn og Skole står for visitering af børn til daginstitutioner i Tasiilaq og har foreslået, at opgaven overtages af Borgerservice i Tasiilaq.

Under implementeringen af Udviklingsplanen for Tasiilaq, ønskede de lokale medarbejdere blandet andet, at Borgerservice skal styrkes ved at overtage opgaver, således opgaverne kan tildeles i nærmiljø.

Forslaget blev godkendt af direktionen og Forvaltningen for Børn og Skole sender personale til Tasiilaq, så overdragelsen og oplæringen af ansatte i Borgerservice kan ske.

Løsningsforslag – faglig vurdering

Forvaltningen for Børn og Skole's vurdering er, at fordelene ved at opgaven overtages af Borgerservice i Tasiilaq er, en bedre service for de lokale borgere, hvor de vil få mulighed for direkte kontakt med de medarbejdere som tager sig af opgaven. Ligesom beslutningskompetencen vil blive forankret lokalt.

Økonomisk og ressourcemæssig vurdering

Ingen

Lovgrundlag og rammesættende dokumenter

Inatsisartutlov nr. 16 af 3. december 2012 om pædagogisk udviklende tilbud til børn i førskolealderen.

Det videre forløb

Forvaltningen for Børn og Skole laver en aftale med Borgerservice i Tasiilaq, hvornår oplæringen og overdragelsen af opgaven skal ske.

Bemærkninger fra Økonomisk Sekretariat

Der er ikke indhentet bemærkninger fra Økonomisk Sekretariat

Borgerinddragelse/kommunikation

Områdechef i Tasiilaq er orienteret om sagen, og hun er indforstået med forslaget.

Bilag

Ingen

Punkt 05B: Orientering om pladsgaranti på dagtilbudsområdet

Beslutning

Indstillingerne godkendes

Orientering om pladsgaranti på dagtilbudsområdet

Til orientering

J.nr.: 28.00.00-G01-43-19

Forvaltningen for Børn og Skole – Direktør Helene Broberg Berthelsen / HEBE

Sagsresumé

Forvaltningen for Børn og Skole arbejder for at nedbringe ventelisterne, og kunne tilbyde pladsgaranti i kommunens daginstitutioner. Forvaltningen oplever i dag udfordringer med at bringe ventelisterne ned bl.a. i Nuuk.

Fremadrettet forventes udfordringen at blive større, da befolkningen frem mod 2030 ventes at vokse til 30.000 indbyggere i Nuuk, herunder også andelen af børn i alderen 0-6 år, og samtidig slides de eksisterende institutioner og bygninger.

Indstilling

Forvaltning for Børn og Skole indstiller over for Udvalg for Børn og Skole

- At orienteringen tages til efterretning
- At sagen sendes videre til Udvalg for Økonomi og Erhverv, og Kommunalbestyrelsen til orientering

Sagsfremstilling

Udviklingen frem mod 2030

Med baggrund i det politiske mål om 30.000 indbyggere i Nuuk i 2030¹ forventes det, at antallet børn i alderen 0-6 år vil stige frem mod 30.000. Et estimat, udregnet på baggrund af den procentvise andel af befolkningen, forudsiger at der i 2030 vil være mellem 1977 og 2754 børn i mellem 0 og 6 år i Nuuk. Pr. 1. januar 2019 var der i alt 1674 børn i samme aldersgruppe i Nuuk.²

Baseret på fremskrivningen af antallet børn vurderer forvaltningen, at der frem mod 2030 vil være brug for minimum 10 nye integrerede institutioner, og op mod 15 nye integrerede daginstitutioner, hvis ønsket om pladsgaranti skal kunne opnås, samtidig med at 6 eksisterende institutioner må forventes at skulle saneres eller lukkes.

I beregningerne er der taget udgangspunkt i en daginstitutionsmodel med 88 børn, fordelt på 6 stuer.

Udover de manglende institutioner og pladser, vurderer Forvaltningen for Børn og Skole desuden, at der vil være behov for at tænke løsninger i forhold til rekruttering af personale. Der er forskellige parametre, der har indflydelse på dette, og hvordan det kan løses. Forvaltningen for Børn og Skole oplever i dag, at der er mangel på personale i kommunens daginstitutioner, specielt er der i Nuuk, en udfordring i forhold til at besætte nok social- og barnemedhjælperstillinger.

¹ Kilde: Kommuneplanen 2028 for Kommuneqarfik Sermersooq, Vision og Hovedstruktur

² Kilde: Grønlands Statistik

Status på ventelister i Kommuneqarfik Sermersooq i dag

Forvaltningen for Børn og Skole arbejder for at få afskaffet ventelisterne til kommunens daginstitutioner, og for at tilbyde pladsgaranti til børnefamilier i kommunen.

Antallet af børn på venteliste ændrer sig i løbet af året. Forvaltningen for Børn og Skole oplever i slutningen af hvert år at arbejdet med pladshenvisninger går i stå, fordi alle vuggestue- og børnehavepladser er fyldte. Dette resulterer i, at vuggestuebørn, som på grund af alder skal overflyttes til børnehave, ikke kan overflyttes. Dette medfører endvidere at antallet af børn på venteliste til vuggestuerne stiger.

Omkring 1. marts begynder overflytningen af kommende skolebørn til AKO. Dette frigiver i første omgang plads i børnehaverne, og sætter dermed en omrokering i gang. De vuggestuebørn, der er klar til børnehave overflyttes, hvilket frigiver plads i vuggestuerne til at nye børn fra ventelisten kan tilbydes en plads. Denne cyklus opleves hvert år.

Nedenfor vises tabeller for ventelisterne for vuggestuer, og senere præsenteres en tabel med ventelisten for børnehave.

Børn kan skrives på venteliste til vuggestue, når de er 3 måneder gamle, og starte når de er 6 måneder. Børnehavebørn kan starte fra de er 2 år og 10 måneder, hvis det vurderes at de er klar.

Venteliste til vuggestuer pr. 01. april 2019

By	Antal børn på venteliste pr. 1. april '19	Antal børn født i 2019 som p.t. endnu ikke er opskrevet på ventelisten.	Antal børn fra venteliste som pr 1. april er klar til at få tildelt en plads.	Antal *B-børn fra 2,9 år der aldersmæssigt er klar, men som endnu ikke er vurderet klar til børnehave.	Antal af resterende B-børn som skal overflyttes fra vuggestue til børnehave i løbet af 2019.	P.t. antal ledige vuggestuepladser
Nuuk	60	61	34	33	77	7
Tasiilaq	43	6	23	3	6	0
Ittoqqortoormiit	5	3	4			
Paamiut	3	5	0			

*B-børn er vuggestuebørn som skal overflyttes til børnehave på grund af alder.

Nuuk

Tabellen bygger på de nuværende tal fra 1. april 2019, som Forvaltningen for Børn og Skole har tilgængelige. Disse ændres løbende, som nye børn kommer til og flytter institutioner. Derfor vil den følgende analyse bygge på de tal, der er tilgængelige pr. 1. april 2019 samt hvordan det tidligere har set ud.

Fremskrivning for Nuuk

Hvis der alene tages udgangspunkt i ovenstående tal, vil der ved udgangen af 2019 mangle plads til 4 vuggestuebørn i Nuuk.

Antallet af børn født i Nuuk har været stabilt over en årrække, og i gennemsnit fødes der ca. 20 børn om måneden. Med udgangspunkt i dette, vil der i løbet af april, maj og juni være 60 børn der er gamle nok til at blive skrevet på venteliste senest i december måned 2019. Derudover flytter en række børn også til Nuuk, der ikke indgår i fødselsstatistikkerne. Ud fra en skønsmæssig vurdering er det ca. 10 børn pr. år, der flytter til Nuuk. På baggrund af disse tal anslås det, at omkring 74 børn vil mangle en vuggestueplads ultimo 2019. Tallet kan både være større og mindre eftersom fremskrivningen beror på et skøn. Derudover er det ikke medregnet, hvor mange af de 77 B-børn, der forventes at være overflyttet ved årets udgang.

Sammenligner man fremskrivningen med tidligere års ventelister, er de nogenlunde lig med hinanden. Ved udgangen af året har der de sidste 4 år været omkring 74 børn på venteliste.

Ud over de børn, der står på ventelisteliste, er der også de uddannelsessøgendes børn, som ikke bliver registreret på ventelisten. De tildeles en plads med det samme, når kriteriet for uddannelsessøgende er opfyldt. De fleste uddannelsessøgende er her på skoleophold.

Tasiilaq

I Tasiilaq er antallet af fødsler i de sidste år steget. I alt er der pt. 220 børn i alderen 0-6 år i Tasiilaq. Fra 2014 til 2018 har der været en stigning på 74 % i antallet af nyfødte.

Efter oprettelse af en kombistue i Pingajeqqad, er 13 børn fra 2,5 år overflyttet dertil. I forbindelse med denne midlertidige løsning, er der også indmeldt 13 børn fra ventelisten til vuggestue.

Fremskrivning i Tasiilaq

I gennemsnit er der født 3 børn om måneden i Tasiilaq, og dermed vil ca. 9 børn, født i april, maj og juni, være gamle nok til at blive skrevet op på ventelisten senest i december måned. Antallet af til- og fraflytninger er næsten status quo, hvorfor det ikke indregnes på det forventede antal børn på ventelisten. På baggrund af ovennævnte anslås det, at ca. 39 vuggestuebørn vil mangle vuggestuepladser ultimo 2019. Fremskrivningen passer med den redegørelse, som er lavet primo januar 2019.

Venteliste til børnehaver pr. 01. april 2019

By/Bygd	Antal børn på venteliste pr. 01. april	P.t. antal ledige børnehavepladser.	Antal børn som endnu ikke er overflyttet til AKO/SPO
Nuuk	7	69	34
Tasiilaq	0	18	5

Nuuk

P.t. er der 62 ledige børnehavepladser i Nuuk. Når de 34 kommende 1. klasser overflyttes til AKO senest 15. august, vil der være 96 ledige pladser. De 33 B-børn ud af 103 B-børn er

aldersmæssigt klar til overflytning til børnehave, men er endnu ikke vurderet klar til overflytning. Vurderingen foretages af pædagogisk personale. Disse 33 B-børn, kan forventes at blive overflyttet i løbet af en måned eller to. De resterende 77 B-børn, vil aldersmæssigt være klar til overflytning i løbet af 2019.

Tasiilaq

Når de kommende 1. klasser flyttes til SPO og alle B-børn er flyttet, vil der samlet være 17 ledige børnehavepladser dvs. at der vil stå 6 børn på ventelisten.

Venteliste til bygdeordninger

By/Bygd	Antal børn på venteliste pr. 01. april 2019	Antal ledige pladser	Antal kommende 1. klasser	Kommende b-børn	Børn født i 2019 pr. 4/4	Antal børn som ikke er opskrevet på venteliste
Dagplejeordning QEQE 0-6 år	0	3	1		2	4
Dagplejeordning Kapisillit 0-6 år	0	1	1		0	1
Dagplejeordning Arsuk 0-6 år	0	4	1		0	1
Dagplejeordning Kulusuk 0-6 år	4	0	7		0	10
Bygdetilbud Kuummiut 3-6 år	1	3	4		1	1
Bygdetilbud Isertoq 3-6 år	0	7	1		2	0
Bygdetilbud Tiilerilaaq 3-6 år	1	8	1		0	0
Bygdetilbud Sermiligaaq 3-6 år	2	0	2		0	3
Dagpleje Nuuk 0-6 år	3	2		1		

Løsningsforslag – faglig vurdering

Nuuk

Som præsenteret ovenfor, er der store udfordringer med manglende daginstitutionspladser i Nuuk. For at kunne løse udfordringen, vurderer Forvaltningen for Børn og skole, at det nødvendigt at bygge flere institutioner. Der er bl.a. tre grunde til at Forvaltningen for Børn og Skole anser dette for nødvendigt.

1) Med det nuværende antal institutionspladser, er der venteliste til især vuggestue, og det er ikke muligt at tilbyde pladsgaranti.

2) Med den forventede tilflytning til Nuuk i fremtiden, vil antallet af børn i aldersgruppen formodentlig stige.

3) 6 af de nuværende institutioner anses for at være saneringsmodne indenfor en kortere årrække.

I Nuuk er der planlagt sanering og lukning af 6 institutioner, og derudover er der planlagt byggeri af 6 nye institutioner.

I processen med at sanere gamle institutioner og bygge nye, udarbejdes en plan så arbejdet følges ad. Det betyder, at når der bygges en ny institution, bliver der samtidig saneret/lukket en eller to af de saneringsmodne institutioner. Om det er én eller to institutioner afhænger af, hvor stor den nye institution er. Det nye byggeri vil ikke kun erstatte eksisterende pladser, men også tilføre nye, som kan tildeles børn på ventelisten.

Det vil sige, at byggeriet af de nye institutioner planlægges, så de ældre institutioner gradvist afvikles, i takt med at nye institutioner bygges. Det medfører også, at der gradvist tilføres ekstra pladser til det samlede antal institutionspladser i Nuuk.

Følgende 6 institutioner vil blive saneret eller lukket i takt med at der bygges nye institutioner.

Type:	Institution	Antal børn
VUG	Amaat	35
VUG	Ajaaja	35
BHV	Ernutaq	35
BHV	Sisi	30
BHV	Najaaraq	45
INT	Ungaag	72
	I alt	252

Siorarsiorfik – Nuuk City Development har planlagt følgende byggeri af nye institutioner i Nuuk, over de næste få år:

Type:	Institution	Forventes afsluttet	Antal stuer	Antal børn
INT	Daginstitution A	Primo 2022	8	120
INT	Daginstitution B	Primo 2022	6	88
INT	Daginstitution C	Medio 2023	6	88
INT	Daginstitution D	Medio 2023	6	88
INT	Daginstitution E	Primo 2024	6	88

INT	Daginstitution F	Primo 2024	6	88
	I alt			560

For at løse problemet med manglende institutionspladser, og for at opnå pladsgaranti, kan en anden mulighed være, at bygge midlertidige bygninger til midlertidige institutioner. I forhold til denne løsning, er det dog ikke sikkert at løsningen vil være billigere end at bygge en stationær og blivende bygning. Udover bygningen skal den midlertidige institution også tilføres udearealer med legefaciliteter, og derover er der en risiko for, at de midlertidige bygninger bliver permanente.

De midlertidige bygninger skal fortsat leve op til de lovmæssige krav der er til daginstitutioner jf. Inatsisartutlov nr. 16 af 3. december 2012 om pædagogisk udviklende tilbud til børn i førskolealderen § 12.

Tidshorisont for pladsgaranti i Nuuk

Forvaltningen for Børn og Skole forventer, at der om 4 år kan tilbydes pladsgaranti i Nuuk. Vurderingen af, hvornår der kan tilbydes pladsgaranti bygger på beregning af flere faktorer:

- Beregning af antal af børn mellem 6 måneder og 6 år (nu og fremadrettet).
- Antallet af fødsler (som antager, at antallet af nyfødte forbliver i samme niveau som nu).
- Antallet af tilflyttere (som antager, at antallet af tilflyttere forbliver i samme niveau som nu).
- Antal nuværende institutionspladser i Nuuk (kommunale og private).
- Plan for sanering og lukning af ældre institutioner.
- Plan for byggeri af nye institutioner.

Vurderingen indeholder en række skøn og fremskrivninger, der medfører en del usikkerhed.

Tasiilaq

Tabellen viser udviklingen fra 2014 og frem til 2018 i antallet af børn født pr. år.

By	2014	2015	2016	2017	2018
Tasiilaq	27	27	34	54	47

Som præsenteret tidligere, er antallet af nyfødte i Tasiilaq steget de seneste år. Det øgede antal børn giver mangel på institutionspladser, nu og fremadrettet, hvis udviklingen fortsætter. Som det fremgår at tabel 1 på side 2 er der i Tasiilaq mangel pladser til de yngste børn i vuggestuealderen. Der er derfor behov for, at der oprettes flere pladser til de yngste børn.

Forvaltningen for Børn og Skole forudser, at en del boliger i Tasiilaq ikke lever op til lovkravene omkring godkendelse af dagplejere jf. Inatsisartutlov nr. 16 af 3. december 2012 om pædagogisk udviklende tilbud til børn i førskolealderen § 12. Forvaltningen for Børn og Skoles anbefaler derfor, at der oprettes et dagplejecenter, hvor dagplejeren møder ind hver morgen.

Forvaltningen for Børn og Skole vurderer at der skal være plads til 5-6 dagplejere i dagplejecenteret, og dermed pasning til 24 børn i 0-6 års alderen. Dette vil blive et forslag i budgetforhandlingerne for 2020.

Ittoqqortoormiit

I Ittoqqortoormiit er der 4 børn på venteliste til vuggestue/dagpleje. Til sommer overflyttes 6 børnehavebørn til skolen, hvilket giver plads til nye børn i institutionen. I alt er der pt. 38 børn i alderen 0-6 år i Ittoqqortoormiit.

I Ittoqqortoormiit har der ikke tidligere været problemer i forhold til venteliste, og Forvaltningen for Skole og Børn forventer ikke, at der fremadrettet bliver problemer med venteliste på daginstitutionspladser. Hvis der fremover viser sig et behov, er det Forvaltningen for Børn og Skoles vurdering, at der bør ansættes en ekstra dagplejer.

Paamiut

I Paamiut er der ingen venteliste

Bygderne

I bygderne er der dagplejere og dagplejecentre, hvor Forvaltningen for Børn og Skole justerer personale efter behov.

Økonomisk og ressourcemæssig vurdering

Forslagene i denne orienterende sagsfremstilling vil indgå i MA forvaltningens indstillinger til budgetforhandlingerne for 2020.

Lovgrundlag og rammesættende dokumenter

Inatsisartutlov nr. 16 af 3. december 2012 om pædagogisk udviklende tilbud til børn i førskolealderen

Det videre forløb

Der vil til budget 2020 blive fremlagt et forslag om at oprette et dagplejecenter i Tasiilaq.

Bemærkninger fra Økonomisk Sekretariat

Ingen

Borgerinddragelse/Kommunikation

- Der er løbende borgerhenvendelser omkring manglende institutionspladser i Nuuk og Tasiilaq.

Bemærkninger fra andre forvaltninger

Der er indhentet bemærkninger fra Forvaltningen for Anlæg og Miljø, der har valideret oplysningerne omkring datoerne, for de planlagte byggerier af nye daginstitutioner samt de bygninger der trænger til udskiftning.

Bilag

Ingen

Punkt 05C: Skolernes kvalitetsrapport for skoleåret 17/18

Beslutning

indstillingerne godkendes

Bilag

Bilag 1. Skolernes fælleskvalitetsrapport 17-18.docx

Bilag 2.. Kval rapport AHL-.docx

Bilag 3. Kval rapport - Arsuk - (2) - Kopi.docx

Bilag 4. Kval rapport ASK - Kopi.docx

Bilag 5. Kval rapport - Tuisaaq.docx

Bilag 6. Kval rapport Kang..docx

Bilag 7. Kval rapport Nuussuup.docx

Bilag 8. Kval rapport Tasiilami Alivarpia.docx

Bilag 9. kval rapport USK - Kopi.docx

Bilag 10. Kval rapport Isertoq (1) - Kopi.docx

Bilag 11. Kval rapport Kapisillit.docx

Bilag 12. Kval rapport Kulusuk.docx

Bilag 13. Kval rapport Kuumiut.docx

Bilag 14. Kval rapport - Qeqertarsutsiaat - (1).docx

Bilag 15. Kval rapport Sermiligaap Alivarpia.docx

Bilag 16 Kval rapport Tiilerilaaq.docx

Bilag 17. Kval Ittoqqortoormiit.docx

Skolernes kvalitetsrapport for skoleåret 17/18

Til orientering

J.nr.: 51.00-G01-435-18

Forvaltningen for Børn og Skole – Direktør Helene Broberg Berthelsen / HEBE

Sagsresumé

Skolernes kvalitetsrapport samt forvaltningens fælles kvalitetsrapport for skolerne, fremlægges her til udvalg for børn og skoles orientering. Skolernes kvalitetsrapporter indeholder i henhold til Inatsisartutlov nr. 15 af 3. december 2012 om folkeskolen § 49 skolernes redegørelse for det senest afsluttede skoleår. Derudover har forvaltningen udarbejdet en fælles kvalitetsrapport, der indeholder en kort opsummering af væsentlige punkter fra skolernes kvalitetsrapporter.

Indstilling

Forvaltning for børn og skole indstiller over for udvalg for børn og skole:

- At orienteringen tages til efterretning
- At sagen sendes videre til orientering i Udvalg for Økonomi og Erhverv og Kommunalbestyrelsen.

Sagsfremstilling

Skolernes kvalitetsrapporter indeholder i henhold til Inatsisartutlov nr. 15 af 3. december 2012 om folkeskolen § 49 en redegørelse for det senest afsluttede skoleårs resultater af trintest, afgangsprøver, udarbejdelse af handleplaner med mere. Derudover har forvaltningen udarbejdet en fælles kvalitetsrapport, der indeholder en kort opsummering af væsentlige punkter fra skolernes kvalitetsrapporter.

I de enkelte kvalitetsrapporter har skolerne for skoleåret 17/18 redegjort for deres indsatser inden for nogle af forvaltningens opstillede temaer, og på baggrund af disse opstillet mål for det kommende skoleår 18/19. Kvalitetsrapporten indeholder også en opfølgning på sidste skoleårs mål samt det videre forløb med skoleårets mål.

Derudover har skolerne fokus på trintest og afgangskaraktererne.

Kvalitetsrapporten viser også afgangselevernes uddannelses- og erhvervsvalg. Det kan ses, at i forhold til tallene fra 2017 er der et fald på 4 procentpoint i gruppen registreret som ikke værende i uddannelse. Her skal det bemærkes, at en del af de elever, der er registreret som 'ikke i uddannelse' også omfatter elever, der er i beskæftigelse eller skal på sprogophold. I 2017 var andelen i denne gruppe 38 %, hvor det i 2018 drejer sig om 34 %.

Andelen af ikke læreruddannede er faldet på alle kommunens folkeskoler.

Skoleår	Læreruddannede	Forskolelærere	Timelærere	Total
2014/2015	84,94 % (299)	5,4 % (19)	9,7 % (34)	352
2015/2016	85,91 % (311)	5 % (18)	9,12 %	362

Udviklingen over de sidste 4 skoleår kan ses i nedenstående tabel.

			(33)	
			8,75 %	
2016/2017	88,92 % (305)	2,33 % (8)	(30)	343
2017/2018	91,39 % (329)	0,83 % (3)	7,5 % (27)	360

Løsningsforslag – faglig vurdering

Ingen

Økonomisk og ressourcemæssig vurdering

Ingen

Lovgrundlag og rammesættende dokumenter

Inatsisartutlov nr. 15 af 3. december 2012 om folkeskolen § 49

Det videre forløb

Ingen

Bemærkninger fra Økonomisk Sekretariat

Der er ikke hentet bemærkninger fra økonomisk sekretariat.

Borgerinddragelse/Kommunikation

Der er ingen borgerinddragelse.

Bemærkninger fra andre forvaltninger

Ingen

Bilag

1. Fælles kvalitetsrapport da/kal
2. Kval rapport AHL
3. Kval rapport Arsuk
4. Kval rapport ASK
5. Kval rapport Tuiisaaq
6. Kval rapport Kang
7. Kval rapport Nuussuup
8. Kval rapport Tasiilaq
9. Kval rapport USK
10. Kval rapport Isertoq
11. Kval rapport Kapisillit
12. Kval rapport Kulusuk
13. Kval rapport Kummiit
14. Kval rapport Qeqartarsuatsiaat
15. Kval rapport Sermiligaaq
16. Kval rapport Tiilerilaaq
17. Kval Ittoqqortoormiit

Punkt 05D: Oprettelse af en institution uden fisk for fiskeallergikere

Beslutning

Forslaget godkendes og sendes til endelig beslutning i Udvalg for Økonomi og Erhverv og Kommunalbestyrelsen

Oprettelse af en institution uden fisk for fiskeallergikere

Til beslutning

J.nr.: 28.00.00-G01-29-19

Forvaltningen for Børn og Skole – Direktør Helene Broberg Berthelsen / HEBE

Sagsresumé

Forvaltningen for Børn og Skole foreslår, at der oprettes en daginstitution, hvor der ikke er fisk på menuen.

Dette skyldes, at der er flere børn, som er allergiske overfor fisk, og et enkelt barn i byen, som reagerer på proteinerne i fisk, når der tilberedes fisk. Reaktionen afhjælpes ikke ved udluftning. Det kan også i særlige tilfælde forekomme, at barnet reagerer, når de andre børn har fået fisk derhjemme dagen i forvejen.

For at minimere barnets kontakt med fiskeproteiner foreslår Forvaltningen for Børn og Skole, at der oprettes en daginstitution uden fisk på menuen.

Indstilling

Forvaltning for Børn og Skole indstiller over for Udvalg for Børn og Skole:

- at forslaget om, at der oprettes en daginstitution uden fisk på menuen bliver godkendt.
- at sagen sendes videre til Udvalg for Økonomi og Erhverv og Kommunalbestyrelsen til endelig beslutning.

Sagsfremstilling

Der ønskes oprettet en daginstitution uden fisk, da der er et ønske om fortsat at kunne passe den gruppe børn, der rammes af denne særlige form for allergi. Grunden hertil er, at børnene trods deres allergi, også skal have samme tilbud som jævnaldrene. Ved at komme i daginstitution, er der mulighed for at blive stimuleret af jævnaldrende, hvilket er med til at udvikle børn socialt og fagligt.

Det kan være udfordrende helt at undgå fisk, da det ikke kan forbydes, at personale eller de andre børn at spise fisk dagen før. Ej heller kan det forbydes, at forældre der har været i berøring med fisk ikke må afhente deres børn i institutionen.

Allergi overfor fisk er sjælden.

Allergistofferne, proteinerne i fisk, er varmestabile og ødelægges sjældent af varmebehandling. Nogle gange kan dampen fra fisk, der koger, eller som sidder i tøj, være nok til at udløse et anfald hos meget følsomme fiskeallergikere.

Forvaltningen for Børn og Skole har været i kontakt med regionslægen, der bekræfter, at det kan forekomme, at man reagerer så voldsomt på fiskeproteiner, og at de har kendskab til, at der i Nuuk findes personer, der er så allergisk, at de reagerer på damp og rest af fiskeprotein, som sidder i tøj.

Økonomisk og ressourcemæssig vurdering

Det har umiddelbart ingen negative konsekvenser, dog kan det medføre, at vi kan undlade varig støtte til personer med disse udfordringer fremover.

Lovgrundlag og rammesættende dokumenter

Ingen

Det videre forløb

Forvaltningen Børn og Skole indstiller til, at en lille institution, Meeqqat, bliver en fiskefri institution.

Bemærkninger fra Økonomisk Sekretariat

Ikke blevet hørt

Borgerinddragelse/Kommunikation

Efter godkendelse fra udvalget for børn og skole, om en oprettelse af en daginstitution for fiskeallergikere, tages der en drøftelse med brugerforsamlingen.

Bemærkninger fra andre forvaltninger

Ingen

Bilag

Ingen

Punkt 05E: Forslag om, ”at studerende med børn ikke skal stilles ringere i forhold til at få deres børn i daginstitutioner fordi de er samlevende med en, der har en stilling”

Beslutning

Indstillingerne godkendes

Forslag om, "at studerende med børn ikke skal stilles ringere i forhold til at få deres børn i daginstitutioner fordi de er samlevende med en, der har en stilling"

Forslag fra Kommunalbestyrelsesmedlemmer fra Siumut til Kommunalbestyrelsen

Til Beslutning

J.nr.:44.02.10.01

Forvaltning for Børn og Skole – direktør Helene B. Berthelsen / HEBE

Sagsresumé

Forvaltningen for Børn og Skole har modtaget et forslag fra Kommunalbestyrelsesmedlemmer fra Siumut:

- At studerende med børn ikke skal stilles ringere i forhold til at få deres børn i daginstitutioner fordi de er samlevende med en, der har en stilling

Forvaltningen for Børn og Skole har sendt en forespørgsel til Departementet for Uddannelse, Kultur, Kirke og Udenrigsanliggender vedr. fortolkningen af §9 om prioritering under udvælgelse blandt børn på ventelisten jf. Inatsisartutlov nr. 16 af 3. december 2012 om pædagogisk udviklende tilbud til børn i førskolealderen.

Forvaltningen forespurgte endvidere om, om de overtagelsesvilkår som Hjemmestyret fremlagde i forbindelse med overtagelse af 3 institutioner i 1989 og som Kommunalbestyrelsen den 05. september 1988 godtog, at en uddannelsessøgende i den sammenhæng defineres som en enten en enlig studerende eller som et par, hvor begge er studerende, om denne del kan ændres, så alle uddannelsessøgende uanset status kan indgå i de 110 institutionspladser som er øremærket til uddannelsessøgende.

Besvarelsen fra Departementet lød blandet andet, at det retlige udgangspunkt er, at prioriteringen som udgangspunkt alene skal foretages i henhold til, hvad der følger af førskolelovens § 9. Det, der så måtte være fastsat i den pågældende overdragelsesaftale er reelt nogle overtagelsesvilkår fra 1989, som retligt alene kan anvendes som fortolkningsbidrag i tvivlstilfælde. Og der synes i øvrigt ikke at være tvivl i relation til regulering af spørgsmålet, idet Inatsisartut udførligt har beskrevet prioriteringen i § 9.

Med henvisning til Departementets svar, indstiller Forvaltningen for Børn og Skole, at hidtil arbejdsprocedure omkring de i sagen omtalte studerende fortsat er gældende.

Indstilling

Forvaltningen for Børn og Skole indstiller over for Udvalget for Børn og Skole:

- At den hidtil arbejdsgang fortsat er gældende, og
- At sagen sendes til endelig godkendelse i Udvalget for Økonomi- og Erhverv og Kommunalbestyrelsen

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsesmedlemmer fra Siumut har fersendt et forslag om, at studerende med børn ikke skal stilles ringere i forhold til at få deres børn i daginstitutioner fordi de er samlevende med en, der har en stilling.

Begrundelse for forslaget: (oversættelse af Kommuneqarfik Sermersooq)

"Vi støtter til enhver tid, at børn til studerende skal have plads på daginstitutionen. Det må ikke være et spørgsmål om, hvorvidt en studerende der er samlevende med en, der har en stilling, skal blokeres for en mulighed for at få sit barn på daginstitution. Vi har til enhver tid gjort opmærksom

på at vi prioriterer, at studerendes forhold og vilkår skal forbedres. Det samme gør sig gældende, når det drejer sig om familier, som skal støttes vedvarende i forhold til at forbedre deres muligheder.

Så længe vi politisk melder ud, at vi prioriterer studerende, så har vi pligt til så vidt muligt at lette dem for byrder mest muligt. Vi skal ligeledes til enhver tid sikre, at vilkårene for studerende med børn skal sikres bedst muligt. Det er derfor ikke på sin plads, at en studerende med barn skal nedprioriteres bare fordi pågældende er samlevende med en, der har en stilling, vi skal til gengæld prioritere at løfte deres vilkår.

Kommunen har en pligt til at hjælpe personer, der ikke er i stand til at arbejde. Det er i hver for sig i orden, at børnene til disse placeres på daginstitution, men alligevel har vi i Siumut den opfattelse, at vi skal prioritere, at øge antallet af studerende, der færdiggør deres uddannelse. Det skal således ikke være et spørgsmål om, hvorvidt en studerende er samlevende med en, der har en stilling, en studerende skal have de rettigheder, som en studerende skal have.

Vi stiller derfor fra Siumut et forslag om, at studerendes rettigheder til placering af barn på en daginstitution skal fastholdes og ikke skal komme an på, hvorvidt den studerende har en samlever, der har en stilling”.

Nuup Kommune overtog 01. januar 1989 3 af Hjemmestyret drevne daginstitutioner, under forudsætning af, at en samlet kvote på 110 institutionspladser øremærkes til uddannelsessøgendes børn.

Under overtagelsen af de nævnte 3 institutioner, var der endvidere et forslag om, at en uddannelsessøgende defineres som enten en enlig studerende eller som et par, hvor begge er studerende. Alle forslag blev godkendt af Kommunalbestyrelsen den 05. september 1988.

Denne arbejdsgang er stadigvæk gældende den dag i dag. Såfremt alle 110 pladser ikke bruges af de uddannelsessøgende med de nævnte parforholdskonstruktion, bruges de resterende ledige pladser til børn på ventelisten efter prioritering jf. § 9.:

- 1) Gruppe a: Børn som af det sociale udvalg indstilles til optagelse på grund af særlige socialpædagogiske behov eller andre forhold, som kan true barnets udvikling.
- 2) Gruppe b: Børn som på grund af alder skal overflyttes fra vuggestue eller kommunal dagpleje til børnehave.
- 3) Gruppe c: Børn af enlige faktiske forsørgere, som er udearbejdende eller under uddannelse.
- 4) Gruppe d: Børn af faktiske forsørgere, hvor begge er udearbejdende eller under uddannelse.
- 5) Gruppe e: Børn af faktiske forsørgere, hvor kun den ene er udearbejdende eller under uddannelse.
- 6) Gruppe f: Børn af faktiske forsørgere og alle andre, herunder enlige, som hverken er udearbejdende eller under uddannelse.

Forvaltningen for Børn og Skole har fremsendt en forespørgsel til Departementet for Uddannelse, Kultur, Kirke og Udenrigsanliggender omkring fortolkningen af § 9 i Inatsisartutlov nr. 16 af 3. december 2012 om pædagogisk udviklende tilbud til børn i førskolealderen. Forespørgslen gik ud på fortolkningen af § 9 i den omtalte Inatsisartutlov og om kommunen kan tage hensyn til de i sagen omtalte uddannelsessøgendes børn, uden at omgå lovens § 9.

På Forvaltningens forespørgsel fremgik endvidere, om de overtagelsesvilkår som Hjemmestyret fremlagde i 1988 og som Kommunalbestyrelsen den 05. september 1988 godtog, at en uddannelsessøgende i den sammenhæng defineres som en enten en enlig studerende eller som et par, hvor begge er studerende, kan ændres, så dermed alle uddannelsessøgende, uanset status, kan indgå i de 110 institutionspladser som er øremærket til uddannelsessøgende.

Hertil svarede Departementet for Uddannelse, Kultur, Kirke og Udenrigsanliggender den 11. marts 2019:

"Det fremgår af din henvendelse, at denne angår muligheden for en særlig fortolkning af § 9 i førskoleloven i overensstemmelse med, hvad var fastsat som vilkår for Hjemmestyrets overdragelse af 3 institutioner til Nuuk kommune den 1. januar 1989.

Det retlige udgangspunkt er, at prioriteringen som udgangspunkt alene skal foretages i henhold til, hvad der følger af førskolelovens § 9. Det, der så måtte være fastsat i den pågældende overdragelsesaftale er reelt nogle overtagelsesvilkår fra 1989, som retligt alene kan anvendes som fortolkningsbidrag i tvivlstilfælde. Og der synes i øvrigt ikke at være tvivl i relation til regulering af spørgsmålet, idet Inatsisartut udførligt har beskrevet prioriteringen i § 9. Derfor skal prioriteringen i lovens § 9 iagttages. Der er ingen grund til at ændre overtagelsesvilkårene fra 1989.

En generel retsforordning i form af en Inatsisartutlov vedtaget af Inatsisartut, rangerer højere end regler, der fremgår af en aftale. Dette følger af almindelige juridiske fortolkningsprincipper.

Med andre ord skal man blot følge Inatsisartutloven og se bort fra bestemmelser i f.eks. en aftale, der ikke er forenelig med loven."

Løsningsforslag – faglig vurdering

Med henvisning til besvarelsen fra Departementet for Uddannelse, Kultur og Udenrigsanliggender, er det Forvaltningen for Børn og Skole's faglige vurdering, at placeringen på ventelisten af børn af det i sagen omtalte uddannelsessøgende, hvis de er samlevende med en der har en stilling, ikke kan ændres, jf. § 9 i den gældende Inatsisartutlov. Hvilke indebærer at børn af studerende, som er samlevende med en der har en stilling, prioriteres på ventelisten som hidtil.

Økonomisk og ressourcemæssig vurdering

Ingen

Lovgrundlag og rammesættende dokumenter

Inatsisartutlov nr. 16 af 3. december 2012 om pædagogisk udviklende tilbud til børn i førskolealderen.

Det videre forløb

Ingen

Bemærkninger fra Økonomisk Sekretariat

Der er ikke indhentet bemærkninger fra Økonomisk Sekretariat

Borgerinddragelse/kommunikation

Ingen

Bilag

Ingen

Punkt 6: Evt.

Punkt 7: Lukkede punkter

Punkt 07A: Lukket

Punkt 8: Godkendelse af referat